

Sygn. akt II Ka 184/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący : SSO Robert Rafał Kwieciński

Sędziowie : SSO Agata Wilczewska - spr.

SSR (del.) Karol Skocki

Protokolant : st. sekr. sąd. Arleta Wiśniewska

przy udziale Haliny Lewandowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 14 sierpnia 2015r.

sprawy **A. Ś.**

oskarżonego z art.291§1k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Koninie

z dnia 21 stycznia 2015r. sygn. akt II K 270/12

Uchyła zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Koninie do ponownego rozpoznania.

Karol Skocki Robert Rafał Kwieciński Agata Wilczewska

Sygn. akt: II Ka 184/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 21 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy w Koninie, sygn. akt II K 270/12, uznał oskarżonego A. Ś. za winnego tego, że w październiku w miejscowości K. nabył od J. W. (1) notebook A. (...) i 2 telefony komórkowe: N. (...) i (...) (...) wiedząc, że na podstawie okoliczności towarzyszących transakcji i ceny towaru rzeczy te zostały uzyskane za pomocą czynu zabronionego przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za podobne przestępstwo umyślne tj. przestępstwa z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 291 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Apelację od powyższego wyroku wniósł oskarżony A. Ś. wskazując w jej uzasadnieniu, iż nie zgadza się z zapadłym rozstrzygnięciem. Nadto wskazał, że przypisany mu czyn nie miał miejsca.

Wskazując na te okoliczności oskarżony wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje.

Apelacja oskarżonego A. Ś. okazała się celowa i doprowadziła do wydania wyroku o charakterze kasatoryjnym.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że paserstwo w typie podstawowym (art. 291 § 1 k.k.) jest przestępstwem umyślnym, a zatem do odpowiedzialności sprawcy konieczna jest jego wiedza, że rzecz pochodzi z czynu zabronionego, albo uświadamianie sobie tej możliwości i godzenie się z nią. Natomiast czynności wykonawcze paserstwa w postaci nabycia rzeczy, pomocy do jej zbycia, przyjęcia i pomocy do ukrycia wymagają zamiaru bezpośredniego.

Sąd odwoławczy zauważa zatem, że opis przypisanego oskarżonemu przestępstwa zawiera sprzeczne stwierdzenia dotyczące znamion strony podmiotowej, które w konsekwencji mogą wskazywać iż kwalifikacja czynu A. Ś. z art. 291 § 1 k.k. jest błędna. Podnieść bowiem należy, że stwierdzenie „wiedział, że na podstawie okoliczności towarzyszących transakcji i ceny towaru rzeczy te zostały uzyskane za pomocą czynu zabronionego” wskazuje z jednej strony, że A. Ś. wprost wiedział o pochodzeniu zakupywanych przedmiotów, z drugiej zaś strony, że jedynie godził się z możliwością takiego ich pochodzenia na co miały wskazywać okoliczności dotyczące transakcji ich nabycia. Możliwe jest również takie odczytanie opisu czynu przypisanego oskarżonemu przestępstwa, które wskazuje na nieumyślność działania oskarżonego, a więc że mógł i powinien on przypuszczać na podstawie towarzyszących okoliczności, iż nabywa rzecz pochodzącą z przestępstwa. Przypomnieć należy, że wyrokiem nakazowym z dnia 16 marca 2012 r., sygn. akt VII K 1560/11 za winnego przestępstwa z art. 292 § 1 k.k. został uznany Ł. P., wówczas współoskarżony A. Ś.. Co ważne jednak, w opisie czynu przypisanego Ł. P. także użyto stwierdzenia „wiedząc, że na podstawie okoliczności towarzyszących transakcji i ceny towaru, rzecz ta uzyskana za pomocą czynu zabronionego”, jednakże zarzucany mu aktem oskarżenia czyn Sąd zakwalifikował z art. 292 § 1 k.k., a więc jako paserstwo nieumyślne. Wskazuje to na niekonsekwencję Sądu Rejonowego, który ten sam opis czynu odnoszący się do znamion strony podmiotowej odczytuje raz jako przestępstwo umyślne, a raz jako nieumyślne. Skoro Sąd Rejonowy ustalił iż oskarżony wiedział o pochodzeniu nabywanych przez niego rzeczy, winien w precyzyjny i jednoznaczny sposób dać temu wyraz już w opisie przypisywanego mu przestępstwa, a nie dopiero w uzasadnieniu wydanego wyroku. Sąd odwoławczy zauważa także, że jeśli treść zarzutu aktu oskarżenia była mało precyzyjna i nie odzwierciedla dokładnie znamion przepisu kodeksu karnego, obowiązkiem Sądu było poprawienie tego w wyroku, tak by redakcja rozstrzygnięcia zawartego w wyroku nie nasuwała wątpliwości, za jaki czyn oskarżony ma ponieść karę.

Przechodząc dalej wskazać także należy, że opis czynu oskarżonego jaki i treść uzasadnienia wyroku nie zawierają ustaleń Sądu co do wartości rzeczy zakupionych przez A. Ś.. Tymczasem z uwagi na tzw. "przepełowiony" charakter czynu zabronionego opisanego w art. 291 § 1 k.k., wynikający z treści art. 122 § 1 k.w., i przy określonej w tym przepisie wartości nabywanego mienia (nie przekraczającej 1/4 minimalnego wynagrodzenia), obowiązkiem Sądu Rejonowego było ustalenie wartości tych rzeczy, tak aby prawidłowo określić zasadę odpowiedzialności za taki czyn. Jednocześnie ustalenie wartości nabytych przez oskarżonego od J. W. (1) przedmiotów tj. dwóch telefonów komórkowych oraz laptopa, pozwoliłoby na ustalenie czy rzeczywiście ich wartość była na tyle zaniżona, że wskazywała lub też mogła wskazywać że przedmioty te pochodzą z czynu zabronionego. Z wyjaśnień oskarżonego wynika bowiem, że telefony komórkowe marki S. (...) oraz N. (...) nabył za łączną kwotę 800 zł, zaś notebook A. za kwotę 1.500 zł. (k. 69-69v) W ocenie Sądu kwoty te nie są na tyle niskie, by bez przeprowadzenia odpowiednich dowodów na tą okoliczność, w sposób jednoznaczny uznać je za zaniżone i wskazujące na przestępcze pochodzenie sprzedawanych przedmiotów.

Sąd Okręgowy zauważa także, że na rozprawie w dniu 21 stycznia 2015 r. Sąd I instancji, na podstawie art. 392 § 1 k.p.k. odczytał złożone przez J. W. (1) wyjaśnienia ze sprawy II K 216/11 (3 Ds. 170/11) uznając, że bezpośrednie przeprowadzenie dowodu z zeznań w/w osoby nie jest niezbędne (k. 305v). We wskazanych wyjaśnieniach J. W. (2) zaprzecza by sprzedawał bądź też przekazywał A. Ś. jakiegokolwiek telefony. Wskazał jedynie na możliwość zostawienia jednego telefonu w samochodzie A. Ś., gdyż dużo z nim jeździł. J. W. (1) zaprzeczył także, by podpisywał jakąkolwiek umowę nabycia notebooka A., a w konsekwencji by był w posiadaniu tego urządzenia (k. 47v-48). Przypomnieć także należy, że A. Ś. co prawda przyznał się do popełnienia przestępstwa z art. 291 § 1 k.k., wyjaśnił jednak, że J. W. (1) zapewniał go że sprzedawane przedmioty stanowią jego własność, a przez to został wprowadzony w błąd co do ich faktycznego pochodzenia. Według A. Ś., dopiero od funkcjonariuszy Policji dowiedział się, że pochodzą one z

czynu zabronionego (k. 69-69v). W świetle powyżej przytoczonych relacji, w znacznej mierze pozostających ze sobą w sprzeczności, w ocenie Sądu odwoławczego brak było możliwości odczytania wyjaśnień J. W. (1) w oparciu o art. 392 § 1 k.p.k., a następnie czynienia na ich podstawie zasadniczych ustaleń faktycznych. Skoro to od J. W. (1) oskarżony A. Ś. miał nabyć zarówno dwa telefony jak i notebook, a jednocześnie relacje tych osób są na tyle różne, że rodzą liczne wątpliwości choćby co do wiedzy oskarżonego o pochodzeniu rzeczy, to w ocenie Sądu odwoławczego zachodziła konieczność przeprowadzenia dowodu z zeznań J. W. (1). Uzasadnione to było tym bardziej, że J. W. (1) przesłuchany w charakterze świadka nie byłby przecież zainteresowany wynikiem sprawy, a przez to jego relacje mogłyby okazać się pełniejsze i bardziej wiarygodne.

Z uwagi na powyższe Sąd odwoławczy na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania albowiem konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji winien przeprowadzić postępowanie dowodowe w całości, przede wszystkim winien odebrać wyjaśnienia od oskarżonego (o ile nie skorzysta on z prawa do odmowy składania wyjaśnień), wyczerpująco przesłuchać w charakterze świadka J. W. (1), ustalić wartość nabytych rzeczy, a także przeprowadzić ewentualnie inne dowody, jeśli taka potrzeba wyłoni się przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Sąd winien dążyć do wyjaśnienia wszelkich niejasności i sprzeczności występujących w materiale dowodowym oraz jego uszczegółowienia tak by można było bez żadnych wątpliwości określić zamiar towarzyszący oskarżonemu przy popełnianiu przestępstwa – jeśli Sąd uzna, że oskarżony przestępstwa się dopuścił.

Dopiero po przeprowadzeniu całego postępowania dowodowego z uwzględnieniem powyższych zaleceń, Sąd I instancji zobowiązany będzie orzec o odpowiedzialności karnej oskarżonego na podstawie całokształtu okoliczności prawidłowo ujawnionych na rozprawie głównej.

Karol Skocki Robert Rafał Kwieciński Agata Wilczewska